



Coimisiún na Scrúduithe Stáit  
State Examinations Commission

**LEAVING CERTIFICATE 2010**

**MARKING SCHEME**

**LITHUANIAN**

**HIGHER LEVEL**

# VERTINIMO SCHEMA

**I DALIS**

**(30 /100)**

**Remdamiesi tekstu atsakykite į pateiktus klausimus:**

**1. Paaiškinkite šių žodžių reikšmę:**

**a) vamzdis** – funkcionali, tuščiavidurė struktūra, kuria gali kas nors tekėti. **(1 taškas)**

**b) menas** – tai žmogaus kūrybinės veiklos estetiškai-sensuali (grožinė-jutiminė) išraiška. **(1 taškas)**

**c) Paaiškinkite posakį „negatyvių emocijų nutekamasis vamzdis“:** **(1 taškas)**  
Tarsi šis vamzdis būtų priemonė išsilaisvinti iš kilusių negatyvių emocijų.  
„Šis vamzdis nusausina neapykantą, nusivylimą, nerimą ir kitus neigiamus jausmus, ironiškai prisiima juos sau ir taip viską apvalo: įvykius, žmones, jų darbus.“

**d) Paaiškinkite posakį „bjaurėja miestą“:** **(1 taškas)**  
Suteikia miestui neigiamą įvaizdį.

**e) Paaiškinkite posakį „abejingumas menui ir kultūrai“:** **(1 taškas)**

Nesidomėjimas menu, abejingumas kultūrai.

**2. Į kokias grupes suskilusi visuomenė? Kokias idėjas jos gina?** **(5 taškai)**

Visuomenė suskilusi į dvi dalis: vieni mano, kad „Krantinės arka“ yra „negraži, bjaurėja miestą, yra paprasčiausias vamzdis, kainavo per daug“, o kiti „pamėgo vamzdį ir ėmė jį ginti“.

**3. „Vamzdis duoda ir iš mūsų paima.“ Kaip, autoriaus nuomone, jis tai atlieka ?** **(5 taškai)**

„Vamzdis duoda (tiekia dujas, vandenį, šilumą) ir iš mūsų paima tai, ko nebenorime (išmatas, atliekas, organines ir neorganines). Paprastai jis visa tai daro slapta, lygiai kaip ir mus valdantys mechanizmai – duodantys ir imantys – jie yra paslėpti.“

**4. Kodėl autorius mano, kad vamzdis yra provokacija?** **(5 taškai)**

Nes jis suskaldė visuomenę, sukėlė diskusijas, ginčus, išprovokavo neigiamus jausmus ir reakcijas, vamzdis nėra tradicinis menas, jis yra kitoks.

**5. Kodėl pagal autorių reikia išsaugoti Vlado Urbanavičiaus „Krantinės arka“? Kokie yra 3 argumentai, kuriuos jūs labiausiai palaikote? Paaiškinkite kodėl?** **(5 taškai)**

Nes, jo nuomone, „Krantinės arka“ yra meno kūrinys, net jei jis yra netradicinis, nesuprantamas, negražus ir baisus kai kuriems žmonėms, ir padarytas iš surūdijusių vamzdžių.

„Krantinės arka“ yra „meno kūrinys, sujungiantis tai, kas negražu, tarsi neegzistuoja ir gąsdina, su tuo, kas šventa ir gražu, ir taip sutrikdantis įsitikinimų banalybes ir įprastą mąstymą (ar nemąstymą) apie meną, visuomenę, miestą, peizažą, vertybes ir daugelį kitų dalykų“.

1. „Tai yra daugiasluoksnė metafora. Vamzdis duoda (tiekia dujas, vandenį, šilumą) ir iš mūsų paima tai, ko nebeįsigauna (išmatas, atliekas, organines ir neorganines). Paprastai jis visa tai daro slapta, lygiai kaip ir mus valdantys mechanizmai – duodantys ir imantys – jie yra paslėpti. Pats nesusireikšmindamas, išnykdamas, vamzdis, kaip ir upė, prie kurios stovi, yra jungtis – tik jungtis – tarp duodančio ir imančio, geidžiamo ir nereikalingo, tavęs ir manęs, dangaus ir pragaro, gyvenimo ir mirties.“

2. „Šis vamzdis primena ir tai, dėl ko nesutariama visame pasaulyje – žemei (ne)gresiančią ekologinę katastrofą, kuriai sudarome sąlygas plėtotis, saugiai paslėpdami vamzdžius ir jais nutekančius kenksmingus savo veiklos produktus, išstumdami juos iš savo sąmonės, nes jie negražūs, nes mes norime matyti tik tai, kas gražu ir naudinga.“

3. „Tas vamzdis – tai arka. Tai svarbu, nes arka yra mitinis statinys – čia pakaks prisiminti Triumfo ir Nojaus arkas. Be to, tai yra struktūra, panaikinanti ir paskirstanti tempimo jėgas, sukurianti priešybių pusiausvyrą ir taip leidžianti aprėpti erdvę.“

**6. „Meno teikiama nauda priklauso nuo pastangos jį suprasti dydžio.“  
Paaiškinkite ir pakomentuokite šį sakinį savais žodžiais. (5 taškai)**

Ši citata galbūt reiškia, kad mes labiau įvertinsime meną ir jis turės daugiau reikšmės, jei pabandysime jį suprasti, įdėsime daugiau pastangų.

**PASTABA:** Vertinant antros ir trečios dalies atsakymus bus atsižvelgiama į šiuos dalykus:

1. **Temos suvokimas:** Kandidatas suvokia temą, pagrindinę mintį ir sugeba aiškiai jas atskleisti. Tinkamai argumentuojama asmeninio, visuomeninio gyvenimo pavyzdžiais, savo kultūrine patirtimi, argumentai išsamiai paaiškinti ir išplėtoti. 30%

2. **Teksto struktūra ir vientisumas:** Dėstymo tekstas vientisas, nuoseklus, pastraipos logiškai siejamos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų, tikslingai cituojama. Laikomasi teksto struktūros reikalavimų. 30%

3. **Kalbina raiška:** Kandidatas sugeba sklandžiai, aiškiai, logiškai, nuosekliai, netušciažodžiaudamas perteikti savo mintis ir nuomone. Jo žodynas turtingas, vartojamos įvairios sakinių konstrukcijos. 30%

4. **Kalbos normų laikymasis:** Rašybos, skyrybos, gramatikos, žodyno taisyklių ir normų laikymasis. 10 %

## II DALIS

(30/100)

**Pakomentuokite šią ištrauką. Savo teiginius argumentuokite (ne mažiau kaip 100 žodžių).**

„Menas turi būti transgresyvus, nes gyvenimas nėra tik malonumas“.

Menas turi būti šokiruojantis, netradicinis, atspindėti gyvenimo realybę

„Pasiųpiktinimas ar pasiųlykštėjimas žiūrint į tam tikrus meno kūrinis yra svarbus jų suvokimo elementas“.

Transgresyvus, kuris pažeidžia normą, teisę, komandą, kuris peržengia nustatytas ribas (teisės, tvarkos ir kt.)

## III DALIS

(40/100)

**Esė**

**Pasirinkite vieną iš pasiųlytų temų ir paraųykite esė (apytiksliai 300 žodžių).**

1. „Mes norime matyti tik tai, kas gražu ir naudinga.“
2. Nė vienas žmogus nėra sala, jis – dalis...

**Rišliai paraųytas rašinys, atsakantis į pasirinktą temą, atspindintis logišką minties dėstymą, parodantis, jog užduotis suprasta, paraųytas aiškia ir taisyklinga kalba (apytiksliai 300 žodžių).**







